

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-159>

## MANAGEMENT IN FORENSIC EXPERT ACTIVITY

## МЕНЕДЖМЕНТ В СУДОВО-ЕКСПЕРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

**Martynenko N. V.**

*Ph.D in the field of Public Management  
and Administration,  
Leading Researcher  
National Scientific Center  
"Hon. Prof. M. S. Bokarius  
Forensic Science Institute"  
Kharkiv, Ukraine*

**Мартиненко Н. В.**

*доктор філософії в галузі публічного  
управління та адміністрування,  
провідний науковий співробітник  
Національний науковий центр  
«Інститут судових експертиз  
ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса»  
м. Харків, Україна*

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про судову експертизу»:

«Судова експертиза – це дослідження на основі спеціальних знань у галузі науки, техніки, мистецтва, ремесла тощо об'єктів, явищ і процесів з метою надання висновку з питань, що є або будуть предметом судового розгляду» [1].

Судова експертиза є сполучною ланкою між наукою і практикою.

Судово-експертна діяльність є особливим видом діяльності, пов'язаної з організацією і проведенням судових експертиз, експертних досліджень, спрямованих на забезпечення уповноважених осіб (органів), юридичних і фізичних осіб незалежними, кваліфікованими та об'єктивними висновками, орієнтованими на максимальне використання науки і техніки, створенням та удосконаленням науково-методичної бази у галузі криміналістики і судової експертизи, а також державним управлінням у цій сфері [2, с. 39].

Судово-експертна діяльність здійснюється у процесі судочинства експертними установами, судовими експертами, які є працівниками державних судово-експертних установ і приватними судовими експертами [2, с. 39].

У ст. 7 Закону України «Про судову експертизу» закріплено:

«Судово-експертну діяльність здійснюють державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених цим Законом.

До державних спеціалізованих установ належать:

- науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України;
- науково-дослідні установи судових експертиз, судово-медичні та судово-психіатричні установи Міністерства охорони здоров'я України;
- експертні служби Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України.

Виключно державними спеціалізованими установами здійснюється судово-експертна діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних і судово-психіатричних експертиз» [1].

Судові експерти – безпосередні «будівельники» прогресу судово-експертної діяльності, що здатні звільнити правове суспільство від «кайданів» омани, привносячи у світ достовірні знання, які раніше вважалися невідомими чи спірними. Однак далеко не кожна людина може бути судовим експертом. Практична дослідницька та інтелектуальна діяльність судового експерта у процесі провадження експертизи вимагають від нього наочно-образного, розвиненого експертного мислення, здатності охопити наявну інформацію в єдиному цілому, перетворити та систематизувати знання, подумки моделювати процес дослідження, прогнозувати обставини, які матимуть місце в майбутньому, причому все це відповідно до норм чинного законодавства.

Судовий експерт характеризується наявністю аналітичних навичок, мисленням у категоріях складних взаємозв'язків. Більшість судових експертів належить до ініціативних співробітників, що є конкурентною перевагою судово-експертних установ при створенні колективних ресурсів знань та дозволяє реалізувати концепцію організації, здатної до безперервного самонавчання.

В даний час можна стверджувати, що практичною «кузницею» високопрофесійних досвідчених фахівців, які проводять якісні експертні дослідження, є судово-експертні установи. Можливості цих установ, їх статус, авторитет, перспективність, надійність, порядність багато в чому залежать передусім від їхніх керівників. Управління колективом судово-експертної установи – це складна справа, покликана згуртувати зусилля окремих експертних підрозділів для найефективнішого вирішення завдань.

Для ефективної роботи судово-експертної установи доволі важливим є наявність концепції ефективного використання

інтелектуальних та організаційних ресурсів у цілях підвищення якості судово-експертних досліджень.

Для судово-експертних установ важливим є вибудовування системи управління взаємовідносинами з клієнтами, можливість участі у спільному бізнесі з іншими експертними установами, що найбільш повно реалізується за умови формування стійкої інфраструктури на тривалий час. Це дозволяє не втрачати накопичуваний досвід, формувати та застосовувати інтелектуальні ресурси із високою ефективністю. Стійка інфраструктура дозволяє, наскільки це можливо, стабілізувати господарські процеси та керувати прибутковістю комерційною діяльністю.

Судово-експертна діяльність відноситься до сфер, в яких зміни нерідко значно випереджають процес оновлення професійних знань, навичок і умінь, а відповідність кваліфікації персоналу поточним потребам розглядається як головна умова успішного існування судово-експертної організації. Для судово-експертної діяльності властива висока ступінь ризику, притаманне оновлення технічних засобів, спеціального обладнання та методик, що вимагає необхідність сучасної та якісної підготовки кваліфікованих співробітників.

Основним галузевим трендом на ринку експертних послуг є підвищення якості підготовки висновків судових експертів, підвищення рівня кваліфікації експертів та їх постійне перепідготовка. В основному діюча культура експертних організацій заохочує обмін або накопичення знань, нові ідеї, як правило, розглядаються і приймаються, а рівень довіри в колективі характеризується як високий. Майже всіма без винятку судово-експертними організаціями визнається роль знань у досягненні результатів бізнесу.

На процеси у сфері експертної діяльності впливають рішення на державному рівні, великий вплив нормативно-правового середовища. Вплив наслідків глобалізації та науково-технічного прогресу на експертне співтовариство проявляється у відкритості інформації, доступності результатів наукових досліджень, появі елементів інфраструктури накопичення та обміну знаннями.

Значимість науково-методичної складової в діяльності експертної організації оцінюється вкрай високо, а якісні розробки у формі авторських експертних методик або методичних рекомендацій дуже потрібні.

Доволі суттєве значення має публікаційна активність судових експертів, що може розглядатися як істотна складова статутної діяльності судово-експертних установ та як фактор професійного

зростання судових експертів. Одним із кроків у цьому напрямку може бути підготовка наукових публікацій з результатами проведених експертних досліджень, що може бути обґрунтовано затребуваністю, актуальністю, а також необхідністю формування наукової дискусії за складними напрямками експертних досліджень.

Ми вступаємо в епоху економіки знань, коли важливим стає використання не фізичної сили співробітників, а їхнього інтелекту. А інтелект, на відміну від механізмів та інструментів, не належить роботодавцю, і людина після роботи забирає його із собою. Тому замість боса судово-експертним установам потрібний лідер, який поведе команду в таке майбутнє, куди вона й сама хотіла б потрапити, тільки не знає, як. Лідер не повинен нікого карати та зобов'язаний відмовитися: від наказів як форми спілкування та замінити їх обговоренням; від кількісних норм; від використання у роботі документів, які розроблені без участі даного конкретного співробітника або не вивчені ним з усією ретельністю; від нав'язаного (обов'язкового) контролю та замінити його встановленням відносин довіри.

Особливості менеджменту в судово-експертній діяльності обумовлені в середньому вищим інтелектом учасників, а це ніколи не полегшує завдання ефективної взаємодії. Крім того, наукові співробітники та судові експерти набагато менше потребують безпосереднього керівництва, але гостро потребують моральної підтримки та етичних відносин. Для них важливо вчасно мати всі необхідні для роботи матеріали та справне обладнання.

Необхідно переглянути відносини «генералів» від науки та «наукових рабів», оскільки ефективна командна робота потребує інтелектуальної рівності. Командний дух має підтримувати ентузіазм співробітників. Оскільки без ентузіазму рідко народжуються визначні наукові досягнення та складно налагодити ефективну роботу установи. Постійно слід враховувати те, що учений, захоплений своєю роботою, неохоче відволікається на те, що здається йому «стороннім». Його і так вже помістили в різношерсту команду, де він змушений вникати в проблеми «сусідів з науки» і освоювати їхню термінологію, бо інакше не вдасться досягти порозуміння, а без цього командна робота втрачає сенс.

Завдання менеджменту – створювати людей, здатних давати найкращі у світі результати у своїй галузі. Менеджмент у судово-експертній діяльності не менш важливий, ніж у будь-якій іншій галузі людської діяльності. А питання про управління наукою – вирішальне, коли йдеться про майбутнє країни.

**Література:**

1. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 20.06.2022).
2. Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-160>

**JETPACK COMPOSE: NEW APPROACHES  
TO ANDROID UI DEVELOPMENT**

**Marchenko S.**

*Lecturer at the Department of Computer Engineering  
and Information Technologies  
Cherkasy State Business College  
Cherkasy, Ukraine*

Android API is all about constant changes and adoption of the cutting-edge technologies. Till the recent times its native UI development part was quite established with traditional imperative approach based on XML markup with UI logic in Java/Kotlin. But with growing popularity of cross-platform mobile solutions like React Native or Flutter the time has come also to rethink the process of UI development in whole.

Declarative UI building brings a new perspective to the development process. At its core it states that rebuilding of parts of your UI from scratch is more preferable than modifying them. Declarative UI-frameworks propose the idea that changes in state may trigger a rebuild of the UI. Such approach removes a whole bunch of state-related bugs.

The trend of declarative UI for mobile projects began in 2013 with React Native by Facebook. Now it is a strong controversy regarding its adoption due to many “in-house” frameworks, possible problems in scheduling of development process for the external developers, emergence of UI-frameworks made by platform vendors, including SwiftUI and Jetpack Compose [1]. Recently the latter UI-framework have reached stable version. Overall comparison of traditional XML-based and Compose UI development is shown in Table 1 [2; 3].